

(דף פג ע"א) ובקעאן לאחזרא עלמא לתהו ובהו, ובזמנא דמסתכלין בשכינתא דאיהי תחום זמא חזרין לאתרייהו, תא חזי י' איהי אמירה ודבור וקריאה, ו' קול, ה"ה הכל נחית בדבור, הכל סליק בקול, קול סליק, דבור נחית, וכד איהו סליק ונחית מלאכי אלהי"ם סלקין ונחיתין ביה, דאינון משרין וחילין דיליה, ודא איהו רזא מי עלה שמים וירד (משלי ל ד), זכאה איהו מאן דסליק עלותין ביה, דהא עלותא איהי סלם, דבה מלאכי אלהי"ם סלקין ונחיתין לה.

אית למאן דסלקין לה לעילא, ואית למאן דנחיתין לה לתתא, כד סלקין לה לעילא סלקין לה בזכרון, וכד נחיתת נחיתת בזכרון, האי לצדיק גמור סליקת מניה בזכרון ונחיתת ביה בזכרון, לבינוני דזכרון דיליה שקילין לחובין, איהי תליא באוירא, אם חובין מתרבין על זכרון (פחות השערה), איהי סלקא ליה בחובין ונחיתא ליה בזכרון, ונטיל בה אנגריה בהאי עלמא, לרשע גמור דלית ליה זכו בעלמא לא לעילא ולא לתתא, סלקא מניה בחובין ונחית עליה בחובין.

הא הכא פי עוף השמים יוליד את הקול (קהלת י ב), דאתמר ביה ועוף ועופה, פגון מועף ביטף (דניאל ט כא), על פני רקיע השמים דא נשמה, דאלין דזכאן באורייתא אתמר בהון ישראל המים שרץ נפש חיה וגומה, דירתין נשמתין מאורייתא, לאחרינין כל חד לזנוי פפום עובדוי, דהא הוא דכתיב ביומא שתייתאה (בראשית א כד) ויאמר אלהי"ם תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וגומה, בהמה אלו עמי הארץ דעובדהון כבעירן, עליהו אתמר תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש.

תקונא שית וארבעין

בראשית ברא שית, ואינון שית גרפיין דחיה, דאתמר בה (שם ב) ועוף ועופה על הארץ על פני רקיע השמים, אינון שית ספירן דכליל האי עוף דאיהו עמודא דאמצעיתא, אית מאן דירית רוחא דקודשא בארץ אצילות מהאי עוף, ואית מאן דירית רוחא מההוא עוף דאיהו נעה, שמייה פשם רביה, ואית מאן דירית רוחא מלתתא דארעא, פמה דאמר קהלת (קהלת ג כא) מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה, ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ.

תקונא שבע וארבעין

בראשית ברא שית, ודא יומא שתייתאה, דאתמר ביה (בראשית א לא) ויהי ערב ויהי בקר יום השני, הכא תלת אומנין תננינו, אומן חד אפיק נהורין ביומא רביעאה, דהווי תליין ביומא קדמאה דאתמר ביה אור, אומנא תננינא אפיק ריחשא ממיא, דהא הוא דכתיב (שם ב) ישראל המים, ודא הוה תליא ביומא תננינא, דאתמר ביה מים, דהא הוא דכתיב (שם ו) יהי רקיע בתוך המים, הכא מיא ודכא מיא, אומנא תליתאה (אפיק עשבין ורעין) לקבל יומא תליתאה, דאתמר ביה (שם יא) תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו, ואתמר ביומא שתייתאה (שם כח) פרו ורבו ומלאו את

הָאָרְצִי, מֵאֵי וּמֵלֹאֵי אֶת הָאָרְצִי אֵלֶּא הֵיחֵא דְהוֹת יְבֻשָׁה בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה, אֲתִמַּר הֵכָא וּמֵלֹאֵי אֶת הָאָרְצִי, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיהו ו ג) מֵלֹא כָּל הָאָרְצִי (דף פג ע"ב) כְּבוֹדוֹ, וְדָא בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה יְהו"ה צַבֵּאוֹת (ישעיהו ו ג), לְקַבֵּל יְקוּוֹ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד (בראשית א ט) וְתִרְאֶה תִּיבְשָׁה, לְקַבֵּל מֵלֹא כָּל הָאָרְצִי כְּבוֹדוֹ. בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה אֲתִקְנוֹ שֵׁית דְּרָגִין דְּכֶרְסֵיִיא, וּבִיהַ אֲתִבְרִי אָדָם בְּצַלְמוֹ, דְּאִיהוּ מוּכָן לְשִׁבְתָּהּ עַל הַפֶּסַע, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (שם כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְהֵכָא תִרְיִן פְּקוּדֵינָן, חַד נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתֵנוּ (שם כז), וְתִנְיִנָא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

נַעֲשֶׂה אָדָם, דָּא פְּקוּדָא לְמַגְזֵר יְת גִּיזְרָא, לְמַהוּי בְּצַלְמוֹ בְּגִזְרוֹ דְעַרְלָה, כְּדַמּוּתֵנוּ בְּפָרִיעָה, וְאִם נָטִיר אוֹת בְּרִית בְּתִרְוִייהוּ אִיהוּ בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתֵנוּ וְאִם לֹאֵ לֹאֵ, וְאִי מְקַיִם זְכוּר וְשִׁמּוֹר בְּשִׁבְתָּהּ אִיהוּ בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתֵנוּ וְאִם לֹאֵ לֹאֵ, וְלֹאֵ אִית לִיהַ חוּלְקָא בְּזַרְעָא דִישְׂרָאֵל, וְאִם מִיַּחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תִרְיִן זְמַנִּין בְּכָל יוֹמָא בְּקִרְיַת שְׁמַע בִּימְמָא וּבְלִילְיָא אִיהוּ בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתֵנוּ וְאִם לֹאֵ לֹאֵ, וְאִם הוּא מְנַח תְּפִלִּין דִּיד וְתְּפִלִּין דִּירִישָׁא בְּכָל יוֹמָא דְאִינוּן לְקַבֵּל זְכוּר וְשִׁמּוֹר אִיהוּ בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתֵנוּ וְאִם לֹאֵ לֹאֵ, וְאִי אִיהוּ מְקַיִם יְבוּם וְחִלְיָהּ אִיהוּ בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתֵנוּ וְאִי לֹאֵ לֹאֵ, וְכִלְיָא בְּרַחֲמֵי וְדַחֲלוֹ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתֵנוּ, לְמַאן אָמַר דָּא (לְעִילָא), לְאִינוּן מְלֹאכֵיִיא דְמְבָרְכִין וּמְקַדְשִׁין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעִילָא בְּכָל יוֹמָא בְּבָרוּךְ וְקְדוּשָׁה קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיהו ו ג) וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה, וּמְנַלְן דְּמְבָרְכִין לִיהַ, אֵלֶּא כֵּד שְׁאֵלִין אִיהַ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, אָמַרִין בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוֹ (יחזקאל ג יב), וְאִנּוּן לְקַבֵּלִיהוּן מְקַדְשִׁין לִיהַ בְּקְדוּשָׁה קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה, וּמְבָרְכִין לִיהַ בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוֹ.

וְאִינוּן אָמַרִין עַל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתֵנוּ (בראשית א כז) בְּצַלְמוֹ דְמְקַדְשִׁין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמָה דְאֻקְיָמָנָא, וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה, כְּדַמּוּתֵנוּ לְעוֹמְתָם מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוֹ, וְעוּד לְעִילָא נַעֲשֶׂה אָדָם, הֵכָא אֲתִכְלִילוֹ כָּל סְפִירָן, דְּאִינוּן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א דְּאִינוּן עֶשֶׂה, וְסִלְקִין לְחוּשְׁבַן אָדָם, וְאָמְרוּ בְּגִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמוֹ כְּדַמּוּתֵנוּ, וְיִרְדּוּ בְּדַגְתַּת הַיָּם (שם) אֵלִין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים דְּמִתְרַבִּין בִּימָא דְאֻרִייתָא, דִּירְתִין מִתְּמָן נֶפֶשׁ חַיָּה, וּבְעוֹפֵי הַשָּׁמַיִם אֵלִין מְאִרֵי דְזִכְוֹן, דְּבִזְכוּתֵהוּן (דְּזִכּוּתֵהוּן) פְּרַחֲזִין לְעִילָא וְיִרְתִין מִתְּמָן רוּחָא, דְּאִיהוּ עוֹפֵי יְעוֹפֵף בְּגַדְפִין דְּפְקוּדֵינָן דְעֶשֶׂה, וּבְבַהֲמָה אֵלִין עַמֵי הָאָרְצִי דְאֲתִמַּר בְּהוּן (במדבר יד ט) אֵל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרְצִי כִּי לְחַמְנוּ הֵם.

וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם, שְׂכִינְתָא תַתָּא נְשִׁילַת עֲצָה מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְאֲתִמַּר בִּיהַ (ישעיהו מד יג) כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשִׁבְתָּהּ בֵּית, דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא וּשְׂכִינְתָא עֲלִיָּהּ אֲתִמַּר (בראשית ה ב) זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם, וְאֲתִקְרִיאוּ אָדָם, וּבְגוּוֹנָא דִילִיהַ אָמַר לְתַתָּא בְּאָדָם וְחַוָּה, זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, וּכְמָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּהּ אֲתִקְרִי אֶחָד, הֵכִי קָרָא לוֹן אֶחָד לְאָדָם וְלֹאֲתַתִּיהַ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיהו נא ב) כִּי אֶחָד קָרָאתוּ, דְתַפְּאֶרֶת אִיהוּ א"ח כְּלִיל תִּשְׁעֵי סְפִירָן,

מְלִכּוּת ד' עֲשִׂירִית לֵיהּ, כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר דְּאִינּוּן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְאִיהִי ד' כְּלִילָא מֵאַרְבַּע אֲתוּן
דְּאִינּוּן יְהו"ה, קוּצָא דְאֵת ד' מוֹרָה עַל עֶשֶׂר, וְד' עַל אַרְבַּעָה, דְּהִכִּי רְשׁוּת תִּיחִיד רַחְבּוֹ אַרְבַּעָה
וְנִבְחָהוּ עֲשָׂרָה וְהָא אוֹקְמוּהָ.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ (בראשית ה ב), הָכָא פְקוּדָא דְתַפְלִין,
תָּא חֲזִי כָּל מָאן דְּאֵנַח תַּפְלִין עַל רִישֵׁיהּ וְעַל דְּרוּעֵיהּ, קָלָא סְלִיק בְּכָל יוֹמָא לְכָל חִיוּן מְרַבּוֹת,
וְאוֹפְנִים וְשָׂרְפִים וּמְלָאכִים דְּמִמֶּנּוּן עַל צְלוֹתֵינוּ, הָבוּ יָקָר לְדִיוֹקְנָא דְּמִלְפָּא דְּאִיהוּ מָאן דְּאֵנַח
תַּפְלִין, דְּעָלִיהּ אֲתַמַּר (שם) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ.